VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8248. szám | Kedd, 1971. szeptember 28. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk tartalmából

Művelődési jegyzetek II. oldal

SPORT III. oldal

Minden erőt mozgósítsunk az őszi mezőgazdasági munkálatokra

Egy nap Tornyán

Suttyák Ferencet, a Tornyai Mezőgazdasági Termelőszövetkezet elnökét nem találjuk a gazdaságban.

— „Átszaladt" a terményátvevő központba, hogy megállapitsák a kukorica nedvességtartalmát, — mondják a könyvelőségen. De mindjárt jön, mert itt a bizottság, amely a termés ujrabecslését végzi.

Mig az elnökre várunk, szétnézünk a szövetkezet székházának udvarán. Egy nagy üstben rotyog valami.

— Mit főznek itt, krumplit? — kérdezzük az üst körül sürgölődő asszonytól.

— Azt gondolják az elvtársak, hogy csak krumplink van?

A bejáratnál fekete táblára krétával irtak egy felhivást: prémiumosztás a kendernél...

A mérnökök irodájában a terményt ujrabecsülő bizottság valamennyi tagja már jelen van. Az elnökre várnak. Laios Dumitru, Pécska község pártbizottságának titkára, Beleanu Cornel főmérnökkel beszélget.

— Szeretném, ha átlapoznánk az őszi kampány intézkedési tervét.

A mérnök dossziét szed elő, s mutatja.

— Nem, nem ilyen. Ez müszaki ütemterv. Hát nem megbeszéltük a mult heti gyülésen? Miért nem csinálták meg?

— Megcsinálom, titkár elvtárs, — igéri a mérnök.

Laios Dumitru, Pécska község pártbizottságának titkára elmondja, hogy körültekintő, s messzemenő munkatervet dolgoztak ki a mezőgazdasági termelőszövetkezetek, az állami mezőgazdasági vállalat, a gépesitő állomás vezetőivel, szakembereivel, ami az őszi munkák menetét illeti. Elkészitették a terményátadás grafikonját is. Megszervezték a munkálatokat irányitó „parancsnokságot".

Mig Laios Dumitru elvtárssal beszélgetünk, visszaérkezik Pécskáról Suttyák Ferenc elnök.

— Milyen a kukorica nedvességtartalma?

— 26—27 százalékos.

Könnyen siklik a terepjáró a dülőuton. A kukoricát szállító fogatok és utánfutókat vontató traktorok asztalsimaságura taposták.

Az elnök sorolja:

— Ide árpát vetettünk... Amoda zöldtakarmányt...

Mi a véleményük: jó a föld?

— Kitünő — dicsérjük a munkát. De nem udvariasságból teszszük. Valójában nagyon jó magágyat készitettek. Egyenletes, sehol egy hant.

— Szeretnénk vető traktorosokkal beszélni.

— Ezt nem lehet, — mondja az elnök.

?!

— Befejeztük a száz hektár árpa és a negyven hektár zöldtakarmány vetését. Holnap (24-én szerk. megj.) megkezdjük a 460 hektár buza vetését.

Az elnök kinyitja a lépésben haladó terepjáró ajtaját, ugy mutogatja a határt. Dicséri a gépesitők munkáját. Az emlitettek közül csak néhány nevet jegyzünk fel: Verik József, Cotea Ioan, Repaș Livius.

— Itt cukorrépa volt — mutatja az elnök a tiszta földet.

— Haladnak a szedéssel?

— Most megálltunk, mert nem veszik át.

Utóiérjük a termést ujrafelbecsülő bizottságot. Cristea Ioan mérnököt, Beleanu Cornel főmérnököt és Lădău Traiant, a szövetkezet főkönyvelőjét egy cukorrépatábla közepén találjuk.

— Mennyire becslik a répatermést? — kérdezzük.

— 26—28 ezer kilogramm hektáronként.

Terepjárónkkal kukoricatáblák közt haladunk. A kupokba rakott szárak közt a „sárga arany". Minden csomó alatt kukoricaszár.

— A szállitás lassabban halad, mint a törés. Ezért raktuk szárra a termést. Ha kint is éri az eső, nem lesz semmi baja — mondja az elnök. Ez a Nagylapos. A 440-as csoportba tartozó hibridet kézzel törjük. A Babosban kombájnnal... Itt kender volt...

— Erről jut eszünkbe, hogy láttuk a felhivást: prémiumot osztanak.

— Igen. 62 000 lej prémiumot adtunk. A beszállitott 83 vagon kenderből 73 vagon első osztályu volt.

— Hányan kaptak prémiumot?

Naponta 15—20 hektárról kerül góréba a termés.

Egy kerékpáros közeledik felénk. A kormányon kosár, fonott demizson.

— Hova, hova Vasile? — kérdezi az elnök.

— Megyek megnézem, mikor hozzák az „én" kukoricámat.

— Jó a termés? — kapcsolódunk a beszélgetésbe.

— Kielégitő. A Nagylaposban, a Halomnál 60 mázsa csövesre számitok. A Babosban és a Tagosban 40—50 mázsa. Itt állt a viz.

— Hány hektárt kapált?

— Négyet.

— Egyedül?

— A családdal.

— Megleli számitásait a faluban?

— Ha itt nem leli meg valaki, akkor sehol.

Boaru Vasile elkarikázik. Az elnök hangosan gondolkodik: — Ilyen emberekkel öröm dolgozni. Nála nem számit sem éjjel, sem nappal, sem ünnep, sem vasárnap.

Idős bácsi ballag az uton. Cse-

KOVÁCS SÁNDOR
SZABÓ GYULA

(Folytatása a II. oldalon)

Fiatalság, erő, egészség

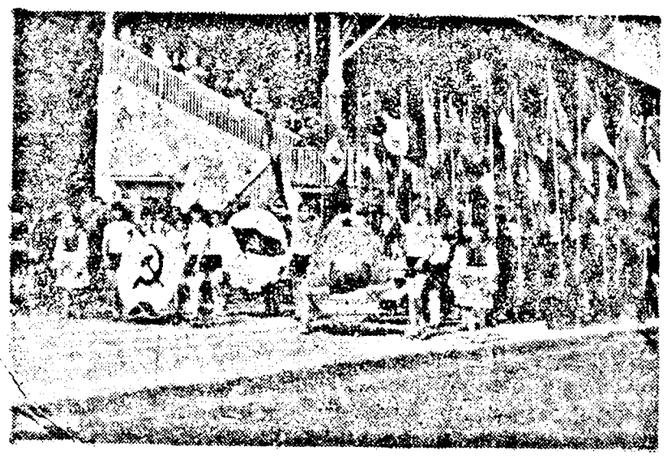

Ragyogó napsütéses időben került sor vasárnap délelőtt az aradi iskolások nagyszabásu sportünnepélyére, amelyet az iskolai év és az ifjusági honvédelmi felkészitő alakulatok uj tanévnyitója tiszteletére rendezett a municipiumi KISZ-bizottság, a pionirtanács, a tanfelügyelőség és a TST a Gloria stadionban.

A sportünnepély, amelyen mintegy 3500 (aktiv szereplő!) pionir és iskolás vett részt, felvonulással kezdődött. A menet élén tornaruhás fiuk és pionirruhába öltözött lányok a párt, a haza, a KISZ és a pionirszervezet cimerét vitték, majd iskolai egyenruhás fiuk következtek nemzetiszinü és vörös zászlókkal. Utánuk az ifjuság honvédelmi felkészitő alakulatainak ismert kék egyenruhájában vonult egy osztag, majd fehér és szines tornaruhában a felvonulók zöme.

Megkapó ez a fuvószene hangjaira vonuló hatalmas, szines tömeg, a fiatalság, erő, egészség jelképe. A stadion lelátóit megtöltő nézősereg, iskolások, szülők nagy tapssal köszöntik a rendezett, fegyelmezett sorokban haladó iskolás sportolókat.

Rus Vasile elvtárs, a municipiumi KISZ-bizottság első titkárának ünnepi megnyitó szavai után kezdődik a tulajdonképpeni sportünnepség. Mintegy 500, szines pöttyös labdákkal és karikákkal felszerelt pionirlány tart nagy sikert arató bemutatót: fehérruhás lányok, szines kendőket lobogtatnak, ritmikus tornamutatványokat végeznek, majd a legnagyobb sikert arató szám következik: piros, fehér és sárga tornaruhás fiuk, lányok testükkel a párt cimerét és a PCR felirást alakitják ki.

Ezután a pálya egyik felét a judózók, ökölvivők, birkózók veszik birtokukba. Másik felén különböző játékokat — zsákbafutást, talicskázást, ügyességi vetélkedőt, kötélhuzást stb. mutatnak be — a kisiskolás nézők nagy örömére. A salakon futóverseny folyik, az edzőpályán kézilabda-futball bajnoki találkozéseket tartanak, az ifjusági felkészitő alakulatok tagjai mutatják be tudásukat.

A délelőtt sportprogramját a legjobb liceumi labdarugó csapatok tornája zárja.

A szervezésről csak dicsérőleg szólhatunk.

Délután a Vagongyár és CFR klubjában müsoros táncdélutánokon vett részt nagyszámu aradi tanuló.

Tovább javítható a munkakörülmény és az alkalmazottak egészségügyi ellátása

A Szakszervezetek Megyei Tanácsa, a Megyei Egészségügyi Igazgatósággal karöltve az elmult napokban, az időleges munkaképtelenséget okozó szakmai megbetegedések csökkentését célzó munkatanácskozást tartott. A gazdasági egységek vezetői, a szakszervezeti bizottságok elnökei, a munka- és balesetvédelmi felügyelőség képviselői, poliklinikák, kórházak vezetői, üzemorvosok vettek részt.

A beszámoló és a hozzászólók kiemelték azt a különleges gondoskodást, amely pártunk és államunk részéről a munkakörülmények állandó javitása, a munkabalesetek és szakmai megbetegedések megelőzése, valamint az egészségügyi ellátás terén megnyilvánult. Az ilyen irányu beruházások értéke megyénk vállalataiban évről évre nőtt. Technológiai folyamatokat korszerüsitettek, szélesebb körben vezették be a gépesitést és automatizálást, jobban kihasználták a tudományos munkaszervezés nyujtotta előnyöket.

A vállalatokban javult az egészségügyi helyzet is. Korszerüsitették a légkondicionálást, a fütést és világitást. Biztonságosabbá tették a munkahelyeket, egészségügyi és szociális épületeket emeltek. A munkába állást megelőző orvosi vizsgálat, valamint a periodikus vizsgálatok kiszélesitése, szintén pozitiv tényezőnek mondható.

A szakszervezetek és az egészségügyi szervek képviselői is gyakrabban és elmélyültebben ellenőrizték a munka- és balesetvédelem helyzetét, az egészségügyi ellátást, valamint az orvosi igazolványok kiadásának formáját. Ennek következtében érezhetően csökkent megyénkben a munkahelyi megbetegedések száma, javult a dolgozók egészségügyi állapota. Kimutatható, hogy a hivatalos jelentésekben szereplő munkaképtelenségi idő folyó év első felében 24.6 százalékkal volt kisebb, mint a tavalyi év hasonló időszakában. Ez 130 000 többletmunkanapot jelent. Az emlitett időszakban 41-el csökkent a munkabalesetek száma is. A sulyossági együttható pedig, amely a 100 alkalmazottra eső munkaképtelenségi napok számát jelenti, 581.5-ről 433.2-re csökkent. Ennek ellenére gazdasági egységeink ilyen irányu megvalósitásai nem emelkednek a kivánt szintre, nem tükrözik eléggé a ráforditásokat. Több vállalatban számottevő belső tartalékot találunk még kihasználatlanul. Ezekben a vállalatokban a vezetőség, a szakszervezeti bizottság nem valósitott meg minden olyan intézkedést, amelyet a munkakörülmények javitására irányoztak elő.

Továbbra sem megfelelőek a munkakörülmények a Vagongyár öntödéjében, az összeállító-hegesz-

DEHELEAN ION,
a Szakszervezetek Arad Megyei Tanácsának aktivistája

(Folytatása a II. oldalon)

TEGNAP

AZ ORSZÁGBAN

Eredeti kiállitás nyilt meg Iașiban, a Victoria teremben. Iași megyei pionirok — akik vakációjukban az országot járják — vállalkozó készsége, odaadása, és bátorsága jut kifejezésre ezen a kiállitáson. A kis etnográfusok, történészek, természetbuvárok és riporterek a Csalhó, Giumalău, Kelemen havasokban ritka növényeket és rovarokat, etnográfiai tárgyakat, köztük egy faeket, kerámiákat, népi öltözékeket, kristályokat stb. gyüjtöttek.

KÜLFÖLDÖN

Amir Abbas Hoveyda iráni miniszterelnök szeptember 26-án fogadta a román—iráni vegyesbizottság munkálatai alkalmából Teheránban tartózkodó Cornel Burtică külkereskedelmi minisztert. Ő volt Alexandru Boabă, hazánk teheráni nagykövete.

A román külkereskedelmi miniszter ugyszintén megbeszélést folytatott Manoutcher Eghballal, az Iráni Kőolajtársaság elnökével és Mohamed Sam belügyminiszterrel, a kétoldalu kereskedelmi kapcsolatokról.

Nicolae Ceaușescu elvtárs fogadta a Belgiumi Kommunista Párt küldöttségét

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára hétfőn fogadta a Belgiumi Kommunista Párt küldöttségét, amely a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának meghivására látogatást tesz országunkban.

A küldöttség a következő elvtársakból áll: Robert Dussart és Jan Debrouwere, a BKP Politbürójának tagjai, Andre Dekimpe, Gerard Calsijn, Marie Guisse, Rene Lonnoy, a BKP KB tagjai és Antoine Laurent, a BKP KB nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője.

A fogadásnál jelen voltak a következő elvtársak: Paul Niculescu-Mizil, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára, Miron Constantinescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, Stana Drágoi és Alexandru Ionescu, az RKP KB tagjai, Szász József, az RKP KB osztályvezetője, Ștefan Andrei, az RKP KB első osztályvezető-helyettese, Nicolae Matei, az RKP Bukarest municipiumi bizottságának titkára.

Ebből az alkalomból a román fél megerősitette a kommunisták, a román dolgozók rokonszenvét és internacionalista szolidaritását a BKP munkájával és tevékenységével, a belgiumi munkásosztály, a széles néptömegek alapvető érdekeinek megvédéséért, a belgiumi demokratikus és haladó erők összefogásáért. A román fél sikereket kivánt a belga kommunistáknak a demokrácia, a szocializmus, a béke és a nemzetközi együttműködés ügyének szentelt harcukban. A BKP képviselői megállapitották és nagyra értékelték a gazdaság, a demokrácia lenyügöző fejlődését és a Román Kommunista Párt ideológiai erejének impozáns növekedését a szocializmus épitésére irányuló tevékenységében.

A megbeszélések során megelégedéssel domboritották ki, hogy a barátság és az elvtársi együttműködés kapcsolatai honosodtak meg a Román Kommunista Párt és a Belgiumi Kommunista Párt között; a két fél egyaránt kifejezte azt az óhaját, hogy tovább fejlessze ezeket a kapcsolatokat a két párt és a két nép közös érdekében, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom, a szocializmus egyetemes ügye érdekében.

Kiemelték egyuttal, hogy számos vonatkozásban jó együttműködési kapcsolatok fejlődnek ki Románia és Belgium között, hogy az RKP és a BKP a jövőben is a román—belga politikai, gazdasági, müszaki-tudományos és kulturális kapcsolatok továbbfejlesztésén óhajt munkálkodni a két ország közötti barátság, Európa és az egész világ összes népei közötti megértés és együttműködés szellemében.

Mindkét párt hangsulyozta az európai biztonsági rendszer létrehozásának rendkivüli fontosságát, s kidomboritotta, hogy azonnal gyakorlati lépéseket kell tenni az összeurópai értekezlet előkészitésére, az összes érdekelt államok részvételével. Ezzel kapcsolatban kiemelték, mennyire fontos mozgósitani a közvéleményt, a legszélesebb társadalmi erőket, amelyeknek érdeke a béke és a biztonság, az európai kooperáció légkörének meghonositása.

Az RKP és a BKP hangsulyozta, hogy elhatározása fejleszteni baráti és együttműködési kapcsolatait az összes szocialista országokkal, az összes kommunista pártokkal, teljes mértékben hozzájárulni a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom egységének és összeforrottságának erősitéséhez, a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus, a szolidaritás és a kölcsönös segitségnyujtás, minden egyes párt autonómiája tiszteletben tartásának elvei alapján, amelyeket a kommunista és munkáspártok 1969 évi értekezlete is meghatározott.

Megerősitve az indokinai népek hősi küzdelme iránti harcos szolidaritását és aktiv támogatását, a két párt követeli, hogy az USA vessen véget az agressziónak, vonja ki csapatait Vietnamból és az egész Indokinai-félszigetről; hagyják a vietnami, laoszi és kambodzsai népeket, hogy minden külső beavatkozás nélkül, maguk döntsenek sorsukról.

A két párt szolidaritását fejezte ki a felszabadulásért és a nemzeti függetlenségért küzdő népek harcával és állást foglalt az összes forradalmi, antiimperialista demokratikus és népi erők egységének erősitése mellett, az imperializmus ellen, a szabadság és a nemzeti függetlenség ügyéért, a társadalmi haladásért, a demokráciáért és a békéért folyó harcban.

a Guadeloupe-i Kommunista Párt küldöttségét

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára hétfőn fogadta a Guadeloupe-i Kommunista Párt küldöttségét — Gerty Archimede és Charles Emmanuel Edwige elvtársakat, a Politbüró tagjait és Georges Donvez elvtársat, a Guadeloupe-i KP KB tagját.

Részt vettek a következő elvtársak: Paul Niculescu-Mizil, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára, Gere Mihály, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, a KB titkára, Lina Ciobanu, az RKP KB tagja, Constantin Vasiliu, az RKP KB helyettes osztályvezetője.

A felek hangsulyozták az RKP és a Guadeloupe-i KP közötti testvéri, baráti és szolidaritási, együttműködési kapcsolatok pozitiv alakulását s kifejezésre juttatták, hogy közös törekvésük e kapcsolatok bővitése és továbbfejlesztése a két párt és nép érdekében, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének érdekében.

A látogatás során a felek kölcsönösen tájékoztatták egymást és tapasztalatcserét folytattak a két párt tevékenységével és időszerü terveivel kapcsolatos egész sor kérdésről, s ugyanakkor véleménycserét folytattak a jelenlegi nemzetközi helyzettel kapcsolatos több közös érdekü kérdésről.

A két párt képviselői hangsulyozták az összes forradalmi, demokratikus és haladó, antiimperialista erők szolidaritása erősödésének jelentőségét a gazdasági és politikai uralom, az erőszak és a diktátum imperialista politikája ellen, a kolonializmus és a neokolonializmus, valamint a faji megkülönböztetés ellen, a társadalmi haladásért, a demokráciáért és a békéért folyó harcban.

Mindkét párt megerősitette internacionalista szolidaritását azzal a harccal, amelyet a nemzeti felszabaditási mozgalmak, a nemrég felszabadult fiatal államok folytatnak a nemzeti függetlenség kivivásáért és megszilárditásáért, a gazdasági és társadalmi emancipációért és a jobb jövőért. Az RKP és a GKP határozottan állást foglal minden még ama elidegenithetetlen joga mellett, hogy külső beavatkozás nélkül maga határozzon sorsáról, fejlődésének utjáról.

A két párt teljes mértékben támogatja az indokinai népek hősi harcát hazájuk felszabaditásáért, és követeli, hogy az USA szüntesse meg agresszióját, vonja ki csapatait Vietnamból és az egész Indokinai-félszigetről; hagyni kell, hogy a vietnami, a laoszi és a kambodzsai nép saját maga, minden külső beavatkozás nélkül döntsön sorsáról.

A Román Kommunista Párt és a Guadeloupe-i Kommunista Párt kijelenti, hogy a jövőben is küzdeni fog az összes szocialista országokkal, az összes kommunista és munkáspártokkal való baráti és együttmüködési kapcsolatok fejlesztéséért a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus, az autonómia, a jogegyenlőség és a kölcsönös tisztelet elvei alapján.

A Guadeloupe-i KP küldöttségének látogatása Románia Szocialista Köztársaságban lehetővé tette a két párt közötti elvtársi kapcsolatok erősödését, hozzájárult a kommunista és munkáspártok, a világ antiimperialista erői egységének ügyéhez.

Argentina Köztársaság nagykövetét

Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke szeptember 27-én, hétfőn fogadta Rogelio R. Fristanyt, Argentina Köztársaság rendkivüli és meghatalmazott nagykövetét, aki végleg távozik hazánkból.

Ebből az alkalomból szivélyes légkörben megbeszélés folyt.

A SZOCIALISTA MŰVELŐDÉSI ÉS NEVELÉSI TANÁCS ÜLÉSE

A Scinteia Háza márványtermében hétfőn tartotta első ülését a Szocialista Müvelődési és Nevelési Tanács.

Az ülés napirendjén szerepelt országunk kulturális-müvészeti életének több azonnali problémája: a prózai szinházak, a zenei intézmények és a dalszinházak müsortervének véglegesitése az 1971—1972. évadra, az egyetemes irodalomból azoknak a müforditásoknak a terve, amelyek 1971 végén megjelennek, müvészi filmek importjának terve az 1971 szeptember—december közötti időszakra.

A vitában felszólaltak a következő elvtársak: Ilie Rădulescu, Bukarest municipium pártbizottságának titkára, Roman Morar, a Kolozs megyei pártbizottság titkára, Ion Smedescu, a Centrocoop főtitkára, Nicolae Gavrilescu, a Szakszervezetek Általános Szövetsége KB alelnöke, Mihnea Gheorghiu, a Külföldi Kulturkapcsolatok Román Intézetének első alelnöke, Dina Cocea, a Szinházi és Zenei Intézmények Müvészegyesületének alelnöke, Radu Beligan, az I. L. Caragiale Nemzeti Szinház igazgatója, Mircea Drăgan, a Filmművészek Egyesületének főtitkára, Ion Dumitrescu, a Zeneszerző Szövetség elnöke, Valeriu Rapeanu, a Román Rádiótelevizió Állami Bizottságának alelnöke, Virgiliu Radulian, a Pionirszervezet Országos Tanácsának elnöke, Iuliu Moldovan, a Maros Megyei Szocialista Müvelődési és Nevelési Bizottság elnöke, Mircea Popescu, a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiája Müvészettörténeti Intézetének igazgatója, G. Dem Loghin, az I. L. Caragiale Szinmüvészeti és Filmmüvészeti Intézet rektora, Nedelcu Oprea, a Galac municipiumi könyvtár igazgatója. A tanács azoknak a feladatoknak a fényében vizsgálta meg az előterjesztett programokat, amelyek a pártvezetőség által a hazai ideológiai tevékenység és kulturális-nevelő munka fokozására vonatkozóan elfogadott programból fakadnak.

A tanács jóváhagyta a prózai- és dalszinházak müsortervét, a világirodalomból történő forditások tervét, valamint a filmimportra vonatkozó tervet, ugyanakkor hangsulyozta, milyen fontos feladatok hárulnak a hazai kulturális és müvészeti intézményekre abban, hogy egész tevékenységük jelentős hozzájárulás legyen a szocializmus és a kommunizmus ügyét szolgáló uj ember kialakitásának müvéhez, a dolgozók forradalmi öntudatának erősödéséhez, kulturális látókörüknek a szélesitéséhez. A vita részvevői számos észrevételt és javaslatot tettek az e területeken folyó munka további javitására, s ugyanakkor vállalták, hogy munkájukkal hozzájárulnak azoknak az utmutatásoknak a gyakorlatba ültetéséhez, amelyek Nicolae Ceaușescu elvtársnak, a párt főtitkárának beszédeiből, valamint a kulturális-müvészeti életünk nevelő szinvonalának emelésére vonatkozó legutóbbi pártdokumentumokból fakadnak.

Az ülés végén felszólalt Dumitru Popescu elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára, a Szocialista Müvelődési és Nevelési Tanács elnöke.

(Agerpres)

Művelődési jegyzetek

Olasz-szovjet filmbemutató a Daciában

Napraforgó

Két kitünő **Vittorio de Sica** filmet láttunk az utóbbi hetekben Aradon. Az Egy hely a szerelmeseknek után, most az 1970-ben készült Napraforgót. Mindkettő főszerepét **Marcello Mastroianni,** Európa egyik talán legtöbbet foglalkoztatott filmszínésze játssza. Partnerei nem kevésbé hires filmcsillagok: **Sophia Loren** és **Ljudmilla Szaveljeva.**

Háborus tematikáju alkotás, de **Cesare Zavattini** forgatókönyve még több száz hasonló problematikáju film után is tud ujat hozni, meglepő összefüggésben látni meg a nagy világégés okozta sorsfordulókat. Két fiatal szépen induló és idő előtt zátonyra futó szerelmének nagyon emberi, megdöbbentően hiteles történetét látjuk a filmvásznon.

Antonio, a falun élő villanyszerelő mézesheteiben szakad el ifju feleségétől, s kerül ki az orosz frontra. A fiatalasszony a háboru után hiába várja vissza Antoniot. Férjét a fagyhalál elől fiatal szovjet lány menti meg és féltő gondoskodása visszaadja a férfit az életnek. Odahaza Giovanna konok hittel bizik férje életben maradásában. Keresésére indul és.. megtalálja. Egy másik asszony oldalán, családapaként. Hazamenekül. Antonio is keresésére indul. Szerelmük szikrája még egyszer fellobban, de uj helyzetüket most mindketten érett fejjel mérlegelik. Az élet nem állhat meg. Antoniot hitvese, kislánya várja. S az érzések fellobbanó langját el kell oltaniuk még akkor is, ha valahol a lélek mélyén a hamvadó parazs örökké égetni fog.

Néhány kiválóan megkomponált filmkocka sokáig emlékezetes marad: a pályaudvaron a frontról menő katonákat fiaik, férjük fényképével váró asszonyok csoportja vagy a két feleség találkozása szótlanságában, mozdulatlanságában, eszköztelenségében is döbbenetes. Ahogy Sophia Loren meglátja a kis falusi ház udvaran ruhát teregető fiatalasszonyt, arcán a meglepetés, a csalódás, s a fájdalom minden érzésárnyalata tükröződik.

Ljudmilla Szaveljeva (a Háboru és béke Natasája) égszinkék gyermeki tekintetében, szinte gépies mozdulataiban is ott remeg a mérhetetlen fájdalom és féltés.

Kitünő lélektani film is a Napraforgó. A szerelemről szól, de vétó a háboru, az embertelenség, a lélekrombolás ellen.

P. P.

Az Aradi Népi Egyetem közli,

hogy megkezdődtek a beiratkozások a következő kurzusokra:

intenziv nyelvtanfolyam

- **— angol**
- **— német**
- **— francia**
- **— olasz**
- **— gyors olvasási tanfolyam**
- **— kozmetika**
- **— gyorsirás**

Beiratkozások naponta 10—13 és 18—20 óra között, a Köztársaság utja 78 szám (I. emelet) alatt. Részletes felvilágositások az 1-67-13-as telefonszámon.

LEVÉL TEMESVÁRRÓL

A Temesvári Állami Magyar Szinház irodalmi titkára, **Koczka György,** levelében a következőket irja: **„Bemutatóink 1971—72-ben: Aurel Baranga: Jámborlelkü szent Flórián; H. Lovinescu: Az emberaki...; Calderon: Két szék közt a pad alatt; Osztrovszkij: Az erdő; Sean O 'Casey: Biborpor; Raffai Sarolta: Diplomások; egy mesedarab felnőttek és gyerekek számára.** Felujitások: **Szabó Lajos: Mentség; Hajdu Győző: Ne szólj közbe, hallgass végig; Móricz Zsigmond: Nem élhetek muzsikaszó nélkül; Jókai Mór: Bolondok grófja; Heltai Jenő: A néma levente; Hasek — Burian: Svejk, a derék katona".** Ezenkivül müsorra tüzik Shakespeare elmaradt II. Richard cimü tragédiáját. Az évadot Aurel Baranga vigjátékával nyitják október 2 és 15 között. A Temesvári Állami Magyar Szinház előcsarnokát és szinháztermét jelenleg épitik, illetve javitják. **„1971—1972-ben folytatni kivánjuk állandó a radi évadunkat, havonta két előadással, pénteki napokon".** Még nem született megállapodás az Aradi Állami Szinházzal.

Koczka György levelével kapcsolatosan szükségesnek tartjuk megjegyezni: **1. Szeretnénk, ha a temesvári társulat nagyobb figyelmet szentelne az ifjusági előadások megszervezésének; 2. Arad megye magyar lakta községei és falvai is várják bemutatóikat és felujitásaikat.** Szóvá tették Pécskán, Kisiratoson, Kisperegen, Simonyifalván, Vadászon, Zerinden, Majláton, Szapárligeten stb., de Kisjenőn, Pankotán, Borosjenőn — azaz a megye városaiban is.

(m. i.)

Milyen előadásokkal látogat Aradra a Nagyváradi Állami Színház magyar tagozata?

A Nagyváradi Állami Szinház magyar tagozatának müvészei örömmel szolgálják nemzetiségi müvelődésünket azzal, hogy igen sok olyan kisvárosban és nagyközségben is játszanak, ahová más együttesek csak igen ritkán vagy egyáltalán nem jutnak el. Ugyanakkor azonban meg kell állapitanunk: az aradi magyar szinházlátogatók joggal nehezményezik, hogy a váradi társulat csak nagyon esetlegesen jár el a jelentős szinházi kulturával és szinjátszó hagyományokkal rendelkező Maros-menti városba. E problémákról s a nagyváradi magyar társulat idei terveiről beszélgettünk FARKAS ISTVÁN müvészeti vezetővel.

— Előljáróban nem árt, ha megemlitem, hogy a váradiak az elmult években többször játszottak Kolozsvárott is, Temesvárt is, és Szatmáron is, mint Aradon. Nagyon is méltánytalannak tartom ezt a megkülönböztetést. Talán mindenekelőtt Aradra kellett volna látogatni és nem csupán a szomszédság okán...

— A tényekkel kár vitatkozni. Valóban ez a helyzet, s ma már nehéz volna eldönteni, hogy mi miatt csökkent az aradi vendégjátékok száma. Egy bizonyos, hogy az aradi szinházzal jók a kapcsolataink, szeretünk Aradra járni, ugy érezzük, mindig szivesen köszöntenek bennünket a rokon városban: nem személyi vagy intézményi ellentétek miatt alakult ugy a helyzet, hogy aránylag ritkán járunk Aradra. Pillanatig sem kétséges, hogy ezen a helyzeten változtatni kell; az sem, hogy mi, a váradi szinház felelős vezetői tőrekszünk az aradi magyar szinházlátogatók igényeinek teljes kielégitésére.

— Az elmult évadban a nagyváradi szinház magyar társulata mindössze három előadással látogatott Aradra: két vigjátékkal (Majd a papa, Hölgy hermelinben) és a szilveszteri kabaréval. E három előadás még csak nem is jelezheti a müvészi együttes törekvéseit, erőfeszitéseit.

— Lehet, hogy rosszul választottunk, de egyáltalán nem biztos! A legjobb volna olvan helyzetet teremteni, hogy ne kelljen választanunk és minden darabbal elmehessünk Aradra. De hogy lerójunk valamit — okkal szemünkre vetett mulasztásunkból — még év vége előtt Aradra megyünk Shakespeare Szeget szeggel cimü szinmüvével, Molnár Ferenc Liliomával, s mindjárt hozzátenném, szándékainkat is magyarázandó, hogy idei első bemutatónkkal, Bursan-Pancon Öt fiu meg egy lány cimü komédiájával már október 22-én Aradon leszünk.

— Kezdetnek nem rossz, hogy az évadnyitó bemutató után rögtön Aradra siet a társulat. Milyen darabokat játszanak az idei évadban?

— Két év mulva ünnepeljük a nagyváradi magyar szinjátszás 175. évfordulóját. Haladó hagyományainkat szolgálandó mutattuk be tavaly Tabéry Géza Álomhajóját. A váradi ciklus keretében ebben az évadban Biró Lajos Rablólovagjára kerül sor. Hagyománya már a váradi szinháznak, hogy egy-egy Shakespeare drámával teszi még emlékezetesebbé a repertoárokat. Idén az Othellót mutatjuk be. Nagy érdeklődésre tarthat számot Vörösmarty mesedrámája, a Csongor és Tünde. Két zenés vigjátékkal is kedveskedünk nézőinknek. Az egyik Margaret Mayo — Elly Roman: Kié a gyerek?, a másik Méhes György — Majláth Julia: Mi, férfiak. Azt hiszem, nagy érdeklődésre tarthat számot Caragiale klasszikus vigjátéka, Az elveszett levél is.

— Ha jól számolom, ez összesen hat bemutató. Hányat láthatnak e szinházi produkciókból az aradiak?

— Pontosan hatot, akár a váradiak. Persze, ehhez az szükséges, hogy megkapjuk a szinháztermet, gondolom ez nem tulságosan nehéz probléma, hiszen az aradi szinházban egyetlen társulat játszik. Mi ezuton is felajánljuk vendégjátékainkat. Reméljük, hogy az aradi közmüvelődési fórumok és az aradi szinház vezetősége is megelégedéssel nyugtázzák erőfeszitéseinket.

★

Gondolom az aradi szinházkedvelők örülnek mindenekelőtt ennek a valóban felelős és diceséretes elhatározásnak és ezentul egyre gyakrabban tapsolhatnak majd a váradi magyar müvészeknek.

KÖTELES PÁL

Folytatások az első oldalról

Tovább javítható a munkakörülmény...

tő részlegen, a fémbevonó műhelyben. Ugyszintén a Szerszámgépgyár öntödéjében, vagy az aradi textilgyárak 2-es számu egységének vigonyfonodájában, és az 1-es számu egység szinnyomó részlegén.

A mérgező anyagok a megengedettnél nagyobb százalékban vannak jelen a Faipari Kombinát butorgyárának festéköntő mühelyében, ugyszintén az Electrometal, Mureşul, a kisjenői és borosjenői megyei helyiipari vállalatok butorgyártó részlegein. Sok nehézséget okoz az a felületesség és formalizmus is, amellyel egyes vállalatokban a megbetegedések és munkabalesetek valóságos okainak felfedését tekintik. Az Arădeanca vállalatban, a Victoria óragyárban, a Progresul megyei helyiipari vállalatban, az Aradi Szállitmányozási Vállalatban, a Tejfeldolgozó Vállalatban, a vágóhidon, a pécskai állami mezőgazdasági és a mezőgazdaság-gépesitési vállalatokban a vezetőség és a szakszervezeti bizottság elfogadta az egészségügyi szervek hiányos és alacsony szintü statisztikai kimutatásait, amelyek nem mutatnak rá a megbetegedések okaira és a megelőzésükre eléirányzott intézkedésekre sem.

Hiányosságok mutatkoznak a dolgozók időszakos megvizsgálását végző egészségügyi személyzet munkájában is. Igy a vállalati orvosi rendelők csupán a dolgozók 23,4 százalékánál végeztek ilyen vizsgálatot.

Sok a rendellenesség és bizonyos esetekben visszaélések tapasztalhatók a betegszabadságok igénybevételénél. Különösen a vállalatokon kivüli egészségügyi szervek orvosai járnak el bizonyos esetekben körültekintés nélkül és nem egyszer törvénytelenül.

Roman Floare, az Arădeanca vállalat alkalmazottja például, miután 3 napra beutalták a nőgyógyászatra, dr. Mateoc Aron orvostól 14 nap betegszabadságot kapott. A szabadság ideje alatt leutazott a tengerpartra. Visszatérése után két napot dolgozott, majd ujra három napi betegszabadságot irt ki számára dr. Mihoc Camelia.

Mihali Margareta, a posta megyei igazgatóságának alkalmazottja az ujaradi 19-es számu egészségügyi körzetnél dr. Fluturel badságot kap az augusztus 20—22 közötti napokra. Kirándulásra indul. Augusztus 26-án, amikor visszatér, betegségre hivatkozik. És valóban, utólag meg is kapja az igazolványokat a 23—25 közötti időszakra is.

Hasonló Bun Ioan mozdonyvezető esete is. Feleségét dr. Hutiu Nicolaehoz küldi, aki 7 napra szóló betegszabadságot ir ki számára. Mozdonyvezetőnk ez alatt vidékre utazik, hogy egyéni ügyeit elintézhesse.

Sok hasonló „megbetegedés" tapasztalható a Közélelmezési Trösztegységeiben is, ünnepek előtt.

A vállalatok vezetőségének, a szakszervezeti bizottságoknak a Megyei Egészségügyi Igazgatóság tudomására kell hozniuk az ilyen eseteket. Ehhez azonban ők maguk is nagyobb figyelmet kell forditsanak a betegszabadságok megvizsgálására és a betegek otthoni látogatására. Közvéleményt kell kialakitaniuk a lógósok ellen.

A tanácskozáson az emlitetteken kivül még számtalan balesetvédelmi és megbetegedési problémát vetettek fel. Ezek operativ megvizsgálása és elintézése képezi az illetékes szervek feladatát.

Egy nap Tornyán

resznyefaszipkából szivja a cigarettát.

— Szivjuk, szivjuk?

— Hát, még igen.

— S mit csinál itt a majorban?

— Most a tökmagot szedem.

— S mondja, meg van elégedve?

— Nem!

— Hogy-hogy, hát mire panaszkodik?

— Hetvenéves vagyok.

Boracsik Pál bácsi még elmesél egy anekdotát, hangosan kacag, s továbbmegy. Mi pedig a gabonaraktárak felé ballagunk. Bemegyünk. Kósa István és Dániel Mihály bácsi régi ismerősként köszönt bennünket. Dániel Józseffel és Dániel Rozáliával a buzát csávázzák.

— Haladnak, haladnak?

— Ha öregesen is, de mozgunk — mondja Kósa István bácsi.

—Mi a véleményük a magbuzánkról? — kérdezi.

Belemarkolunk a buzába, mérlegeljük. Sulyos gabonaszemek.

— Szép.

— A fehérkenyérhez ilyen acélos mag kell — mondja István bácsi.

Ujra felzug a villamosmeghajtásu csávázó. Készitik a vetőmagot...

A delet már rég elharangozták. Reggel ugy számitottuk, hogy Tornyáról Kis- és Nagyperegre „hajtunk". De ittragadtunk Tornyán. Nem bántuk meg. Ilyen emberek közt szivesen marad az ember. Románok, magyarok, szerbek testvéri egyetértésben ülnek asztalhoz, szelik a kenyeret, s fogják meg a dolog végét. Igy van ez jól!

Tájékoztató

Szerkesztette: BÁLAJ KATALIN

1971

Szeptember

28

Kedd

Napkelte 6.09, napnyugta 18.02 órakor. Az évből eltelt 271 nap, hátra van még 94.

☆ 1861-ben megalakult Londonban Marx és Engels vezetésével az első Internacionálé.

☆ 1895-ben halt meg Louis Pasteur.

☆ 1817-ben született Tompa Mihály.

POSTALÁDA

SÁRKÖZI ESZTER, ARAD. Levelében leirja: egészségi állapota annyira sulyos, hogy képtelen kimozdulni a házból. Márpedig — mint hozzáteszi — szüksége volna egy törvényszéki orvosi bizonyitványra és egy másikra, amely anyagi helyzetét igazolná. Azt kér, járjunk közbe, küldjenek a mentőktől számára egy autót, hogy a villamosbalesetéből származott ügyeit igy intézni tudja. Válaszoljuk: Minthogy mentőautó csak életveszélyes állapotban vehető igénybe, igyekeztünk más megoldást találni. Értesitettük a törvényszéki-orvosi hivatalt az Ön helyzetéről és a hivatal orvosa Önt — kivételesen — lakásán keresi majd fel. A másik kérdés: az anyagi helyzetéről szóló bizonyitványt akkor is megkaphatja a municipiumi neptanácstól, ha nem jelenik meg személyesen. — Levelében emlitette, hogy van valakije, aki gondozza Önt. Nos, kérje meg őt, vegyen egy ürlapot (formulárt) a néptanács épületében lévő trafikban. Ezt töltse ki Ön, és juttassa el az Arad municipiumi néptanács pénzügyi körzetéhez (Köztársaság utja 75).

SAMPEK JÁNOS, ARAD. Szóvá tette, hogy — véleménye szerint — hiba csuszott be kertadójának kiszámitásába. Ha ezt Ön kellőképpen indokolni tudja, tanácsoljuk: Nyujtson be fellebbezést az Arad municipiumi néptanács pénzügyi körzetének adóügyi felügyelőségéhez. Telefonon érdeklődni a következő számon lehet 115-30 (adóügyi felügyelőség).

S. I.

BALESETI KRÓNIKA

1.

A 7. sz. nemzetközi uton a 468+650-es kilométerkőnél szeptember 20-án, 9.30 órakor sulyos közlekedési baleset történt. Klecha Gerard Jan lengyel turista a 2533-as NB rendszámu kocsijával a megengedettnél gyorsabban hajtott és egy kanyarban összeütközött Gheorghi Chirilov Tasev bolgár turista PC 7506 rendszámu gépkocsijával. Az összeütközésnél a bolgár turista sulyosan megsérült és mindkét autó jelentős javitásra szorul.

2.

Ugyanaznap 15.45 órakor Arad municipiumban halálos kimenetelü baleset történt. Fehér Mihály 2—AR—2178-as rendszámu Mobra motorettájával beleakadt a 3 B 8486 rendszámu gépkocsi sárhányójába. Sulyos sérülésekkel szállitották az aradi Nagykórházba, ahol másnap reggel meghalt.

3.

Az Armatei Roşii uton szombaton, szeptember 25-én az 1 CJ 8630-as Dacia személygépkocsi (tulajdonos Cotolan Petru) sulyosan megsebesitette Rieger Sebastiant, miközben az át akart menni az uton, anélkül, hogy előbb körülnézett volna. Ugyanakkor az autó vezetője, Cotolan Petru, sem csökkentette a sebességet, hogy elkerülje a balesetet.

Két kérdés — két válasz

Az utóbbi években megnövekedett a motorinával, petróleummal működő kályhák tulajdonosainak száma városunkban is. Néhány héttel ezelőtt rövid hirben közöltük, hogy a Petróleum Termékeket Forgalmazó Vállalat aradi lerakata rendelésre házhoz is szállit petróleumot, illetve motorinát.

Bővebb felvilágositást a közérdekü problémával kapcsolatban Ionescu Paultól, a lerakat vezetőjétől kértünk.

Milyen formában lehet a rendelést leadni?

— Mindazoknak, akik motorinával működő kályhával rendelkeznek egy egyszerü tipus-nyomtatványt kell kitölteniök lerakatunknál, ugyanakkor be kell mutatniok a kályha vásárlási utalványát is (vagy, ha ez már nincs meg, elegendő egy kérvény, amelyben az illető kerület képviselője sajátkezüleg konfirmálja a kályha létezését). Rendelésre házhoz szállitjuk a motorinát, literje: 1,15 lej (30 bani a szállitási dij). Rendelni naponta lehet 8—13 óra között. Telefon 112-24 és 127-59. A petróleummal működő kályhák tulajdonosaira nem vonatkozik a fenti — a nyomtatvány kitöltésével és a vásárlási utalvány bemutatásával kapcsolatos — intézkedés. A petróleum házhoz szállitásának dija, literenként 1,30 lej. Fel szeretném azonban hivni az érdekeltek figyelmét, hogy néhány benzinkutnál és mozgó elárusitó pontjainknál is vásárolhatnak e termékekből.

— Kérjük, ismertesse ezek pontos cimét.

— Szivesen. Motorina vásárolható a Karl Marx uti (a Zădăreni utcával való kereszteződésnél) elárusitó pontnál. Motorinát és petróleumot is árusit az Aurel Vlaicu ut 175. szám alatt lévő benzinkut, valamint az Armatei Roşii ut 96. szám alatti 2. sz. lerakat. Csak petróleumot árusitanak a Narciselor utcában (a szerb templom mögött), 15 lamint a 15 mozgó pontnál (a hociszterna autó). Ezek az autók egyszer tente eljutnak legalább minden városnegyedbe.

És még egy megjegyzés: Ha szeretné, mélyesen bonyolitjuk a vásárlást, mélyesen bonyolitjuk a vásárlási dij elmaterészetesen a házhoz szállitási dij elmarad.

(bálaj)

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES: 1. Huros hangszer. 5. Keresztül. 6. Cipészszerszám. 7. Tagadó kötőszó. 9. Billentyüs hangszer. 10. Román len. 11. Utca. 12. Állóviz.

FÜGGŐLEGES: 1. Tolsztoj egyik világhirü regénye cimének első fele. 2 És — latinul. 3. A dárda egyik vége! 4. A XX. század egyik legnagyobb tudományos-technikai vivmánya. 7. Női név — becézve. 8. Enyém — franciául.

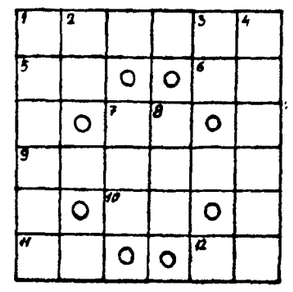

Filmek

DACIA: Napraforgó (9.30, 12, 15, 17.30, 20).

STUDIÓ: Támogassátok a seriffet (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

MUREŞUL: Szent Lukács visszatérése (10, 12, 14, 16, 18, 20).

IFJUSÁGI: A rejtély (11, 14, 16, 18, 20).

VICTORIA: A biztositó orvosa (15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): A varázsló (17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Tu-Hau asszony (17, 19).

CFR (Grădiştе): Ne menj el (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Csak a halott válaszol.
PÉCSKA: Imposztorok.
BOROSJENŐ: A monzai apáca.
KISJENŐ: A vörös sivatag.
SZENTANNA: A csapda.
NAGYLAK: Olimpiai láng.
KÜRTÖS: Fantazmagórák.
PANKOTA: Igy jöttem.
VILÁGOS: A Saroyan testvérek.
BOROSSEBES: Családi fészek.
KÖRÖSBÖKÉNY: Szolgáló.
VINGA: Az afrikai oroszlán.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, szeptember 28-án általában meleg, de kissé változó idő. Napközben felhőátvonulások és helyenként — főleg a domb- és hegyvidékeken — kisebb eső lehetséges. Mérsékelt délnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6 és 11, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 19 és 24 fok között váltakozik.

Televizió

Kedd, szeptember 28.

18.00 Irodalmi müsor.
18.15 Az aranykarperec — vetélkedő.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Reflektor.
20.15 Szinháztörténet — Shakespeare III. Richard cimü darabja.
22.40 Amalia Rodrigues müsora.
22.55 Emberek és tettek.
23.10 Hiradó.

GYÁSZJELENTÉS

Luckhaup Ádám elhunyt. Temetése **kedden délután fél 3 órakor a Felsőtemetőben.** (478)

Az Aradi 6. számú Építőtelep

Ocskó Teréz utca 96.

sürgősen alkalmaz

30 gépkocsivezetőt (önkiürítő és más tehergépkocsikhoz)

Bővebb felvilágositást a személyzeti osztály nyujt.

(883)

A CEIL

Arad, Aurel Vlaicu ut 14. szám

alkalmaz

- **— ÖT KŐMŰVEST**
- **— NÉGY ÁCSOT**
- **— HÁROM VASBETONSZERELŐT**
- **— ÖT VILLANYSZERELŐT**
- **— HAT EGÉSZSÉGÜGYI FELSZERELÉS-SZERELŐT**
- **— EGY HEGESZTŐT**
- **— NÉGY LAKATOST (V.—VI. kategória)**
- **— TIZ SZAKKÉPESITETLEN MUNKÁST (FÉRFIAKAT).**

TEJTERMELŐK FIGYELMÉBE!

Jelentős jövedelmet érhetnek el, ha az aradi Tejbegyüjtő Vállalat egységeinél értékesitik a tejet.

— Azoknak a tejtermelőknek, akik szerződés alapján értékesitik a tejet, az állam csökkentett áron biztositja a korpát. 0,90 lejről 0,65 lejre szállitják le a korpa árát s ez az ár az év január elsejétől érvényes. Igy tehát az eddig átvett és kifizetett korpamennyiségért kilónként 0,25 lejt visszatérithetnek a fogyasztási szövetkezetek.

November elsejétől ugyanakkor 1972 április 30-ig 1,85 lejről 2,20 lejre emelik fel a tej átvételi árát.

Az emlitett időszakban át adott minden liter tejért 0,150 kg korpa helyett 0,200 kg korpát vásárolhatnak (a tej zsirtartalma 3,5 százalék).

Termelők!

Kössenek szerződést minél nagyobb mennyiségű tej átadására!

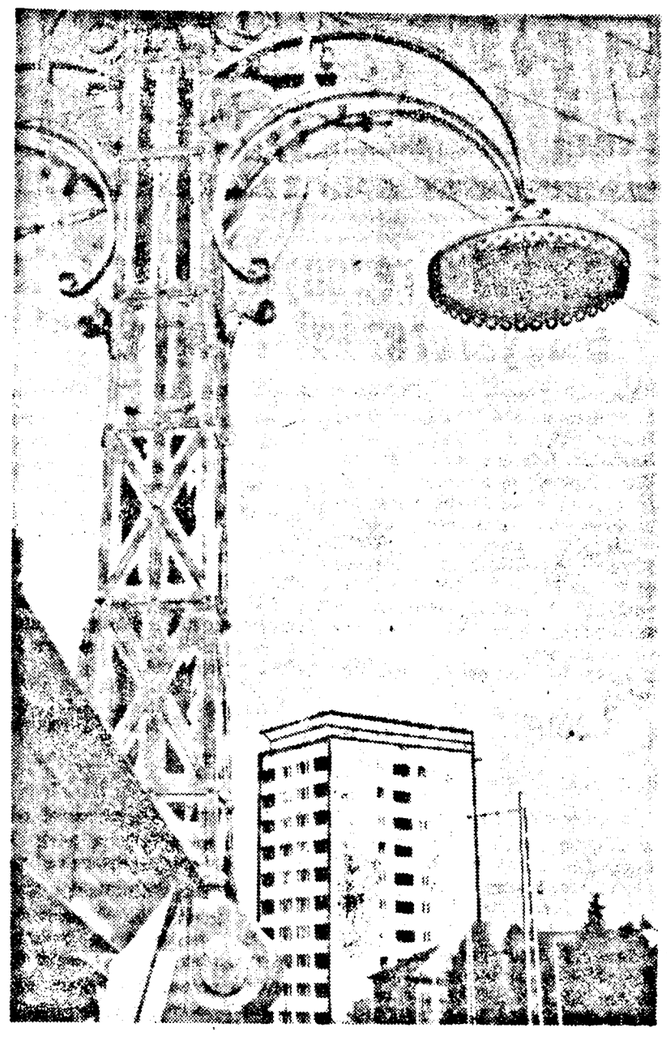

STILUSOK (KELEN FERENC felvétele)

Megérted-e, anyám?

Az a szeptember jut eszembe, amikor először kerültem el hazulról. Jól emlékszem, napokkal előtte jártak már keresztül falunkon a szekerek és az Érmellék helységeiből vitték a városba a leendő kisdiákokat. Csak a degeszre tömött, hatalmas szalmazsákokat látom most is a szekérderekában. Pedig ült ott egy-egy ijedtszemű, apró emberke is, aki félve gondolt a városra és a jövőre. Vitték a szekerek a gyerekeket. Azért, mondták a szülők, hogy könnyebb, boldogabb legyen az életük, mint az övék volt.

Velem vasárnap délután ball agott be a városba a tehenes fogat. Első emeleti szobába került az ágyam, az ablak mellé. Másnap, az első iskolai napon ujra megállott szekerünk az internátus előtt és engem felpakoltak. Azért, mert anyám azt álmodta, hogy ejszaka felkeltem és az ablakot összetévesztve az ajtóval, leestem az emeletről.

Vajon őseimnek hány nemzedékén keresztül gyült fel, hogy anyám tudatában ennyire megrögződhessen az a gondolat: ha valaki elkerül hazulról, azt csak veszély fenyegetheti?

Jó ismerősök, tanitók közbejárására aztán mégis bekerültem az ötödik osztályba. Mennyi lázas szeptember telt el azóta. És most, anyám még nem is tudja, hogy meglett emberként, az egyetemmel rég mögöttem, ülök be ujra az iskolapadba.

Vajon mit szól majd, ha ujra távol, a fővárosban tud?

Nem hiv már haza. Azóta ő is megértette, hogy uj rendszerünkben, mint olyan sok másnak, a tanulásnak sem lehet határa.

FEKETE GÉZA

A Mezőgazdasági, Élelmiszeripari, Erdőgazdálkodási és Vizügyi Minisztérium jóváhagyta 55 ujféle — kisérleti állomásokon kinemesitett vagy külföldről behozott — főzelékféle szaporitását és termesztésbe vételét. Kipróbálásuk alkalmával a kisérleti állomások és zöldségfarmok különböző parcelláin, ezek az ujféle főzelékek értékesnek bizonyultak: nagy a hozamuk, kiváló minőségüek, ellenállók ragyával és virusos fertőzéssel szemben, jól szállithatók és a konzervipari követelményeknek is megfelelnek.

Az uj fajták révén kibővül a főzelékfélék választéka, bőségesebb lesz a piacok és konzervgyárak ellátása kora tavasztól késő őszig. Az Abundens, az Argeș—428 és az Ecleurer nevü korai paradicsomfélék ki fogják tölteni az üvegházi és a mezei paradicsom között az ellátásban fennálló ürt. Nagy hozamuk és kiváló minőségük révén igen jónak bizonyult a Galben és a Verde uriaș elnevezésü két paprikaféle: jó izü, husos, hozama hektáronként 30—40 tonna.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Gondolatok

Amikor az Austria Salzburg küldöttsége megérkezett az aradi reptérre, az osztrák ujságirók és labdarugó-vezetők, mivel nem jártak még városunkban, számtalan kérdést tettek fel. Amikor megtudták, hogy hány ezer lakosa van Aradnak, hogy mekkora az UTA stadion befogadóképessége, és hogy a textilgyári együttes sem játszik erőfutballt, gyerekes örömmel kiáltottak fel: micsoda hasonlóság van Salzburg és Arad között! Csak az a különbség, mondták, hogy mi fogunk a Real Madriddal játszani a második fordulóban. A hazaiak 4:1-es győzelmével végződött mérkőzés után már kevésbé voltak olyan biztosak

Az UEFA Kupa szervező bizottsága 8 csoportra osztotta a részvevőket. Az UTA a hatodikba került, és az első fordulóban idegenben győztes Juventus Torino (6:0-ra győzött Máltán) és a Baselben diadalmaskodó Real Madrid, valamint a bolgár Botev Vraca együttését Zágrábban 6:1-re legyőző Dinamo lehet a következő ellenfele.

Az UEFA Kupában az az együttes jut a következő fordulóba, amely az oda-visszavágó alapon rendezett két mérkőzésen több gólt lő. Azonos gólarány esetén az idegenben lőtt gólok duplán számitanak. Ha például a salzburgiak 3:0-ra győznének a visszavágón, az UTA elbucsuzna a további küzdelmektől, de 3:1-es, 2:1-es, 2:0-as stb. hazai győzelem esetén az UTA jut tovább. Ha 4:1-re kapna ki a textilgyári csapat, akkor 2x15 perces hosszabbitásra kerül sor, és a hosszabbitásban lőtt gólok is kettőt számitanak. Ha a hosszabbitás után is 4:1 maradna az eredmény, 5—5 tizenegyest rugnak a csapatok, s ha ez sem hozna döntést, akkor a játékvezető addig rugat — felváltva — büntetőket a csapatokkal, mig megszületik a döntés.

OROSZHEGYI KÁROLY

Nehezen kivívott győzelem

CFR—Nagybányai Minerul 1:0 (0:0)

CFR STADION, 500 néző. VEZETTE a Bădulescu—Erdős, Scheier nagyváradi birói hármas. CSAPATOK: CFR: Wesser — Cotarcă, Bermózer, Kukla I., Cociuban — Babău, Kukla II. — Vlad, Gyenge (a 65. perctől Mihoc), Schwartz, Damian (a 80. perctől Butaș). MINERUL: Móritz — Mikulás, Popa, Necula, Condruc — Stincel, Radu, Triif (a 74. perctől Láng) — Szilágyi, Rozsnyai, Coman.

A szép idő ellenére kevesen jöttek a vasutascsapat vasárnapi mérkőzésére. Pedig a küzdelem érdekesnek, kiegyenlitettnek igérkezett. A hazai csapat otthonában nemigen talált legyőzőre, a nagybányaiak megfiatalitott együttese pedig évek óta a B osztály második csoportjának egyik legjobbika. Sokan a feljutásra esélyesek közé sorolják. Az utóbbi években a két csapat összecsapása általában szoros eredménnyel végződött.

A vasárnapi mérkőzés beigazolta a várakozásokat. Az első perctől heves küzdelem folyt a pályán. Támadtak a hazaiak, de a vendégek is gólratörően játszottak, abban a reményben, hogy a vezetés birtokában nyugodtan harcolhatnak az eredmény tartásáért. A 4. percben Rozsnyai találta el a felső lécet, a kipattanó labdát Kukla I. mentette kétségbeesetten szögletre. A 9. percben Cociuban távoli lövését tolta oldalvonalon tulra Móritz. Gyenge szögletet Kukla II. a hálóba fejelte, de Bădulescu játékvezető ugy látta, hogy az aradi csatárok akadályozták a kapust és a gólt érvénytelenitette. A CFR többet támadott, de vérbeli szélsők hiányában nem tudta széthuzni a jól tömörülő, a kapu előtt valóságos falat huzó bányai védelmet. A vendégek középpályasai pedig hosszu labdákkal inditották a gyors, technikás Rozsnyait és Comant. Igy ellentámadásokból három izben is majdnem gól született. A 35. percben Vlad nagyszerü középre adásáról maradtak le a belső csatárok, majd a 44. percben parázs tüzijáték alakult ki a bányászcsapat kapuja előtt, de a labdát csak nem sikerült a hálóba kotorni.

A második félidőben a CFR rákapcsolt, de támadásaiból ezuttal is hiányzott az átütőerő. A mérkőzés legnagyobb gólhelyzetét Schwartz hagyta ki a 46. percben: Kukla II. gyilkos erejü lövését Móritz üggyel-bajjal ütötte ki a középcsatár lába elé, aki közelről ismét a kapusba lötte a labdát. Rozsnyai, majd Szilágyi veszélyeztetett, mig a másik oldalon Vlad lövését háritotta a kapufa. Ebben a játékrészben a vendégcsapat beszorult saját tizenhatosára. Elől csak két csatár tanyázott, de igy is néhányszor megkeverték a kissé nehézkes vasutas védelmet. A villámgyors Rozsnyait Bermózer kétszer is a mezénél fogva rántotta vissza. Már-már ugy tünt, hogy gólnélküli döntetlennel végződik a találkozó, **mikor a 86. percben egy hosszan előrevágott labdánál kavarodás támadt a bányai kapu előtt, a védők röviden szabaditottak fel és a szemfüles Schwartz a hálóba fejelt: 1:0.**

A maroknyi lelkes bányai szurkoló csüggedten távozott.

A CFR második félidei jobb játékával vivta ki a győzelmet. A csapatjáték azonban még döcög. Igazi szélsők hiányában a támadásokat középen erőltették, ahol a befejezéshez rendszerint Kukla II is felfutott. A hazai együttesből csak WESSER, KUKLA II és SCHWARTZ nyujtott átlagon felüli teljesitményt. A jó taktikával játszó Minerulból MÓRITZ kapus, ROZSNYAI és COMAN játéka tetszett.

Bădulescu Mircea játékvezető kielégitően biráskodott.

PUSKEL PÉTER

Kézilabda

GLORIA — TEMESVÁRI BANATUL 17:14 (5:7)

Közepes szinvonalu mérkőzésen, a második félidőben mutatott jobb játékával a Gloria megérdemelten győzte le ellenfelét. A közüzemi csapatból Huber kapus, Ardelean és Martin játéka emelkedett ki. Az aradi csapat góljain a következők osztozkodtak: Martin (6), Pribeagu (2), Wagner (6), és Ardelean (3). A vendégektől Muth (7) volt a legeredményesebb. A találkozót Leikep O. és Zisca E. (Szeben) vezették.

☆

Iskolásbajnokság: Gloria Sportiskola — Temesvári 10-es számu Liceum 8:4 (6.3). Resicai Sportiskola — Aradi Sportiskola 8:12 (5:7).

Kosárlabda

CONSTRUCTORUL — PETROZSENYI ȘTIINȚA 65:64 (32:31)

A másodosztályu bajnokság harmadik fordulójában végre sikerült győzniük az épitőipari fiuknak.

A játék ritmusa lassu volt. Mindkét csapat lassan, sok átadással szőtte támadásait. Az első félidőben a Constructorul hatpontos előnyre tett szert, de ezt, a félidő végéig a Știința nak sikerült ledolgoznia. A második félidőre azt vártuk, hogy az aradi csapat felébred és felhagy lassu, álmos játékával. Ez azonban nem következett be, továbbra is az első félidőhöz hasonló játékot mutattak. Az egyetemisták átvették a vezetést és a 12. percben előnyük már tiz pontra nőtt. Az épitőipariak azonban a vereség gondolatára maguktól tértek, és a 19. percben kiegyenlitettek. Az utolsó perc drámai volt. A vendégek ujra három ponttal vezettek és Kabátéknak csak az utolsó másodpercekben sikerült a győzelmet megszerezniük. Az aradiaktól Schmidt, a vendégektől pedig Bochiș és Ilia D. játéka tetszett. Pontszerzők: CONSTRUCTORUL: Odry (10), Dávidházy (4), Andrási (12) Schmidt (18), Pócsai (6), Kabát (15). ȘTIINȚA: Bochiș (22), Gruber (4), Ilia C. (4), Ilia D. (13), Sturek (6), Ianosiga (13) és Dávid (2). A találkozót Dutka Géza és Schmidt Roland nagyváradi kettős jól és határozottan vezette.

☆

A Constructorul fánycsapata vasárnap Szalontán lépett pályára, ahol a helyi Metalul ellen játszott. Kiegyenlitett félidő után (21:21) a hazaiak elhuztak és 59:42 arányban legyőzték az épitőipari csapatot. A Constructorul pontjait Kabátné (10), Deák (9), Pócsainé (7.) Zielinski (7), Bodóné (6) és Creteanu (3) szerezték.

☆

Megkezdődtek az iskolásbajnokság küzdelmei is. A Sportiskola fiucsapata itthon játszott. Ellenfele a Resicai Szakiskolacsoport együttese volt. A magassági és technikai fölényben lévő sportiskolások könnyedén, nagy arányban győztek. Dávidházy edző a második félidőben a tartalékokat is kipróbálta. A Sportiskolából a legponterősebbek Prüszter (10), Pop V. (14) és Ciocoi F. (18) voltak. Sportiskola—Resicai Szakiskolacsoport 112:20 (50:8).

Halló, Arad?

LÁSZLÓ FERENC kolozsvári telefonjelentése.

Kolozsvárott rendezték meg az elmult hét végén az idei országos mesterfoku tornászbajnokság döntőit, amelyen hazánk 22 legjobb tornásznője, illetve 15 legjobb férfi tornásza mérte össze tudását az ez évi bajnoki cimekért, illetve a minél jobb helyezésekért. A Sportpalotában egybesereglett mezőnynek, sajnos, mindössze egyetlen aradi képviselője volt, ő azonban annál eredményesebben képviselte az egykor gazdag tornászmulttal rendelkező város sportolóit. Sabău Rodica, az Aradi Vagonul fiatal tornászlánya nem kevesebb mint 3 bronzérmet szerzett és ezenkivül még két VI. helyezéssel bizonyitotta tudását és felkészültségét. Már magában az is sokat mond, hogy az összetett bajnokságban aranyérmet nyert Ceampelea Elenán és a II. helyezett Goreac Alinán kivül egyedül neki sikerült bejutnia a szerenkénti egyéni bajnokság valamennyi hatos döntőjébe. Sabău Rodica az összetett bajnokságban 35,70 ponttal a III. helyen végzett, az előbb emlitett két tornásznő mögött. Ezenkivül dobogóra jutott még talajtornában és lógrásban is. Különösen talajon volt nagyszerü a gyakorlata, ahol mindössze 5 század pont választotta el az ezüsteremtől. Felemás korlátón és gerendán VI. helyezést szerzett.

Vieru Nicolae, a Román Tornász Szövetség főtitkára, az idei mesterfoku bajnokság legkellemesebb meglepetéseként jellemezte a fiatal aradi tornászlány szereplését. Reméljük, lesz még alkalmunk hallani és irni róla.

Bajnokságok, táblázatok

A osztály

EZ VOLT

Jiul—UTA 1:1 (1:1), Dinamo—Craiovai Universitatea 3:0 (2:0), Crișul—ASA 0:1 (0:0), Politehnica—Petrolul 0:1 (0:0), Steaua—FC Argeș 2:1 (1:1), Steagul roșu—Kolozsvári Universitatea 1:1 (0:0), SC Bakó—Farul 3:1 (1:0), Kolozsvári CFR—Rapid 0:1 (0:0).

EZ VAN

1. Dinamo	5	3	1	1	10: 5	7
2. UTA	5	2	3	0	11: 6	7
3. Rapid	5	3	1	1	7: 4	7
4. Steaua	5	2	3	0	8: 5	7
5. SC Bakó	5	3	0	2	12: 7	6
6. Kolozsvári Univ.	5	2	2	1	11: 6	6
7. Steagul roșu	5	2	2	1	8: 6	6
8. Jiul	5	1	4	0	4: 3	6
9. Petrolul	5	3	0	2	4: 6	6
10. ASA	5	2	2	1	3: 5	6
11. Craiovai Univ.	5	1	2	2	8: 9	4
12. Farul	5	1	2	2	5: 7	4
13. FC Argeș	5	2	0	3	7:10	4
14. Politehnica	5	0	2	3	5:12	2
15. Kolozsvári CFR	5	0	1	4	5:10	1
16. Crișul	5	0	1	4	1: 8	1

EZ LESZ

Steagul roșu—Jiul, Farul—Crișul, Kolozsvári Universitatea—Craiovai Universitatea, Rapid—SC Bakó, ASA—Dinamo, Petrolul—Steaua, FC Argeș—Politehnica, UTA—Kolozsvári CFR.

B osztály

EZ VOLT

Electroputere—Szatmári Olimpia 1:0 (0:0), Aninai Minerul—Kudzsiri Metalurgistul 4:2 (1:1), Lugosi Textila—Temesvári CFR 2:1 (2:1), Aradi CFR—Nagybányai Minerul 1:0 (0:0), Fogarasi Chimia—Szebeni CSM 2:0 (2:0), Corvinul—Nagyváradi Olimpia 2:0 (2:0), Politehnica—Gloria 2:0 (2:0), Gáz metán—Resicai CSM 0:1 (0:0).

EZ VAN

1. Resicai CSM	7	5	2	0	14: 3	12
2. Corvinul	7	4	1	2	11: 6	9
3. Politehnica	7	3	2	2	14: 9	8
4. Gloria	7	4	0	3	10: 6	8
5. Temesvári CFR	7	3	2	2	9: 6	8
6. Szebeni CSM	7	4	0	3	6:10	8
7. Chimia	7	3	1	3	17:11	7
8. Nagybányai Minerul	7	2	3	2	9: 5	7
9. Lugosi Vulturii	7	2	3	2	5:13	7
10. Aradi CFR	7	2	2	3	9:10	6
11. Szatmári Olimpia	7	2	2	3	4: 5	6
12. Electroputere	7	2	2	3	7:10	6
13. Metalurgistul	7	3	0	4	5: 9	6
14. Aninai Minerul	7	3	0	4	8:13	6
15. Gáz metán	7	2	1	4	5:11	5
16. Nagyváradi Olimpia	7	1	1	5	6:12	3

EZ LESZ

Nagybányai Minerul—Corvinul, Nagyváradi Olimpia—Szebeni CSM, Aninai Minerul—Szatmári Olimpia, Politehnica—Temesvári CFR, Gloria—Gáz metán, Resicai CSM—Lugosi Vulturii, Electroputere—Aradi CFR, Metalurgistul—Chimia.

Üveggyöngyök

Lapunk egyik számában beszámoltunk arról, hogy melegpróba küszöbén áll a leendő béli üvegfuvó üzem. A terepen szerzett tapasztalatok érdekesnek bizonyultak. Ez késztetett bennünket arra, hogy a kérdésre riportban térjünk vissza.

Monda és valóság

Járjuk a helységet széltében-hosszában, emberekkel találkozunk, beszélgetünk fiatalokkal-idősebbekkel, ahogy a véletlen elénk hozza őket. Bélről faggatjuk valamennyiüket, erről a Csermő közelében elterülő jókora községről, amelynek hire-neve — a helybeli szajhagyomány szerint — már az 1700-as években messzi külországokba is eljutott.

Lehet, hogy nem hiteles történelem az, amit hallunk, mégis érdemes leirni, mert mondának is szép, érdekes és értékes. Aztán állitásaik egy részét korabeli okmányokkal is igazolják a helybeliek.

Bél — azt mondják, ez a helységnév már a XIII. század derekán ismeretes. Eleinte Belynek, majd Beélnek jegyezték, csak később nyerte el az egyszerübb Bél formát. A közhiedelem szerint a XIII. század első felében földből emelt erősség, amolyan földvár állott a mai település helyén vagy annak környékén, maga a helység 1242 óta ismert. „Bél — és ez már a földrajz — a Töz jobbpartján, a Bihari hegységek déli nyulványainak alján terül el". Pontosan. És egy mai adat: lakóinak száma meghaladja az ezerkétszázat.

Ami pedig a hirnevet illeti — mesélik —, a község annak az üvegfuvó kézmüipari vállalkozásnak köszönheti, amely itt már a kezdet kezdetén meghonosodott, később pedig valódi üzemmé terebélyesedett. Ugy tartják, hogy Bélen már az 1360-as évek táján próbálkoztak üvegfuvással, 1600 után pedig már javában virágzott a manufaktura. Annyi bizonyos, hogy a község környéke rendkivül gazdag kvarcban, ideális tehát éppen ez a hely üveggyártásra. A tulajdonképpeni gyárat 1727-ben alapitották — amint azt egy korabeli okmány is igazolja. Az üzem már néhány évtizeddel később külföldre is szállitott üvegből való edényeket, disztárgyakat — mondogatják. Mesélik azt is, hogy Bonaparte Napóleon 42 000 kristálypoharat rendelt a béli üveggyártól, amit annak rendje és módja szerint le is szállitottak. De természetesen ez csak feltevés.

Ami azonban történelem: az, hogy a vállalat az évek során több esetben is beszüntette tevékenységét, megbénitotta a konkurrencia, a gazdasági válság, a csőd, a háboru, aztán, ami még a felszerelésekből használható volt, a feketeerdei vállalathoz került.

Azóta nincs béli üveg...

Ma

Egyetlen épület — néhány helyiség. Mindössze ez maradt Bélen a hajdani üveggyárból. Ami ezen felül még itt található, az már ujkeletü szerzemény. Megtekintjük a közelmultban tatarozott, tüzbiztossá tett termeket.

— Itt, ez az uj motoros kompresszor — mutatja büszkén Boaru Gheorghe, a helybeli kisipari termelőszövetkezet alelnöke, aki szivesen vállalkozott arra, hogy a leendő üvegfuvó üzemben a „sajtót" kalauzolja. Nem csoda, hiszen a publicitás azt jelenti, hogy feltámad az érdeklődés a béliek régen dédelgetett kezdeményezése iránt. Mert nagy fába vágták a fejszéjüket: ujból életre kelteni az üveggyártó ipart a községben. Számukra, valamennyi béli lakos számára közérdek ez, mert néhány esztendő multán — ha minden ugy történik, ahogy ők tervezik — sok derék ember számára teremt majd munka- és kereseti lehetőséget ez a vállalkozás, amelyet itt a Bihari hegységek déli nyulványainak alján oly nagy szeretettel dédelget mindenki.

A másik teremben már készen áll a medgyesi üveggyárban épitett egy tonna befogadóképességü olvasztókemence. Ez az első, de tervbe vették, hogy még egy hasonló rendeltetésü müszaki berendezést szerelnek fel, amely nem egy, hanem két szinösszetételü üveget olvaszt majd egyszerre. Igy három szinváltozatban készithetik majd a szebbnél szebb tárgyakat.

Az elképzelések szerint kezdetben két müszakban dolgoznak. Az egyik olvasztja az üveget, a másik pedig gyártja a müvészi kivitelezésü cikkeket.

— Mert most, amikor még gyermekcipőben jár a vállalat, csupán ilyesmit érdemes készitenі: kisebb üvegedényeket, disztárgyakat, vázákat — magyarázza kisérőnk, akinek szivéhez igen-igen hozzánőtt a vállalkozás.

Megtudjuk még, hogy eleinte kizárólag üvegcserepekből olvasztják a masszát. Ez az ésszerübb. A fuvás meg — a régi hagyomány alapján —, szájjal történik. Meg is mutatják a fuvócsöveket, igen egyszerü eszközöknek tünnek: egy-egy fémcső, amelynek végére fából készült fuvókát illesztettek.

— És a szakemberek? — kérdezzük.

— A mestereket a medgyesi, a feketeerdei, a Tomești-i üveggyárból hozzuk. Beszéltünk velük, jönnek szivesen. A többieket, az utánpótlást majd itt neveljük, a mi fiataljainkból. Támogatásban nincs hiány. Eddig sem volt. A párt minden lépésünket irányitotta, vezetett, ösztönzött bennünket...

A szellőztető berendezéseket ezekben a napokban szerelik fel. Nagy szükség van rájuk, hiszen a kvarckristály 1200. az üvegcserepek pedig 1400—1500 fokon olvadnak.

Még csak annyit, hogy azóta, amióta Bélen jartunk, bizonyára megérkezett már Medgyesről az első szakember és hozzálátott a kemence temperálásához, ami hozzávetőlegesen egy hónapot igényel.

Aztán...?

Tárgyi bizonyitékok

Létezik Bélen egy helyi gyüjtemény-féle. A községi pártbizottság támogatásával két lelkes béli lakos — Zopota Moise néptanácsi titkár és Lăzureanu Emil történelemtanár — kezdeményezése nyomán létesült. Ennek a gyüjteménynek az egyik helyiségében láttuk azokat az üvegedényeket, tárgyakat, amelyeket valamikor itt készitettek. Akad ott az egyszerü, mindennapi használatu üvegtől kezdve a diszes kulacsokig, billikomokig minden: kristályból öntött disztárgyak, poharak, lámpások és a hozzájuk tartozó üvegek, hamutartók, tintatartók, különféle nagyságu és szinü szódásüvegek, csészealjak, tányérok, lámpaernyők, mécsaljak, sótartók, iccék, még üveghalak is. Egyik-másik eppen olyan, mint azok, amelyek ma kaphatók a kereskedelemben. Az eltérés csak az, hogy látszik rajtuk: kézzel formálták őket. Rendkivül sok a müvészi értékü és kivitelezésü üvegtargy.

Lăzureanu tanár meséli, hogy Turi István béli lakos házában, aki régi üvegfuvó családból származik, páratlan szépségü festett üvegdiszek ékesitik a falakat.

Ez a mult...

Holnap

...és a jövő?

A szövetkezet egyik irodahelyiségében ott sorakoznak az asztalon a leendő üzem termékeinek mintapéldányai. Szemet-szivet gyönyörködtető üvegkosarak, hamutartók, vázák, cserepek, szines, csillogó kerti üveggömbök — az első „fecskék" egy régi, de megujhodó béli iparág tavaszának előhirnökei.

— Jövő hónap közepe táján hozzálátunk a gyártáshoz. Legalább is igy tervezzük. Később aztán félkristály cikkeket is készitünk majd. Csak biztositjuk a szakembereket a csiszoláshoz.

Ezekkel a szavakkal bucsuzott a riporterektől Boaru Gheorghe alelnök, mi pedig e gondolatok közepette ráztunk kezet vele: gyöngyhalászoknál jártunk — találékony gyöngyhalászoknál, akik a feledés tengerének mélyéről hozzák felszinre az üveg-gyöngyszemeket, amelyeket az emberi szorgalom, a tehetség, a hagyományok iránti tisztelet és ragaszkodás avat majd igazgyöngyökké.

KÓBOR JÓZSEF
TÓTH SÁNDOR

C osztályú mérkőzésen

Gloria—Temesvári Progresul 0:0

Az a kevés számu néző, aki vasárnap délután kiment a Gloria pályára, bosszankodva távozott, mert gól nélküli, alacsony szinvonalu mérkőzést láthatott. A Gloria az elmult fordulóban csak nehezen vesztett Déván az éllovas Mureșullal szemben. Ez az eredmény reményt keltő volt a Progresul elleni mérkőzésre.

A találkozó lassu, tapogatózó játékkal kezdődött. Az első jobb helyzetet a Progresul hagyta ki (17. p.), majd Mingea lövése szállt mellé. A Progresul óvatosan játszott. A közüzemiek mindent elkövettek, hogy gólt lőjenek, de támadásaik csak ritkán veszélyeztették Maurer kapuját. Az első félidőből még említést érdemel Bugariu kihagyott helyzete és Maurer jó közbelépése egy Dobi lövésnél.

Fordulás után a Progresul is többet támadott, de a Gloria védői jól álltak a lábukon. Az idő teltével az aradiak egyre idegesebbek lettek. Vaktában előrevágott labdáik a temesvári védők könnyü zsákmányává váltak. A Gloria előtt a legnagyobb gólszerzési alkalom a 62. percben adódott, amikor Ștefan egy bevivelt szögletet senkitől sem zavartatva a kapufára fejelt. A találkozó végén a Progresul játékosai elégedetten ölelkeztek össze, mert egy értékes ponttal terhelték haza. Gloria: Weichelt — Meruță, Szabad, Horja, Pop — Ștefan, Boștina — Boldura, Dobi (a 67. perctől Gyenge), Bugariu (a 46. perctől Lengyel), Popa. Progresul: Maurer — Hanganu, Nicola, Lenerta, Șere — Munteanu, Damșa — Szatmári, Matyus, Drăghiescu (az 55. perctől Iancovici, a 74. perctől Bănuța), Mingea. A találkozót Iacob Viorel — Pitiș Florian és Szike Sándor nagyváradi játékvezetői hármas vezette.

A rovatot
MENCZER BÉLA
szerkesztette

NEMZETKÖZI ÉLET

ENSZ

A közgyűlés plénumában megkezdődött az általános vita

Az ENSZ-közgyűlés plénumában hétfő reggel megkezdődött az általános vita, amelynek keretében a küldöttségvezetőknek alkalmuk nyílik kifejteni országuk álláspontját a fő nemzetközi kérdésekről.

Mario Gibson Barbosa, Brazília külügyminisztere felszólalásában hangsulyozta, hogy napjaink központi kérdése a béke és a biztonság, valamint a fejlődésben lévő országok gazdasági haladása. Visszautasította „a nukleáris béke" és „a terror egyensulya" elméletét, mint olyant, amely szembeszökő ellentétben áll az ENSZ-Alapokmány elveivel: a jogegyenlőséggel, az államok szuverénitásának és függetlenségének tiszteletben tartásával, a nemzetközi vitás kérdéseknek az erőszak mellőzésével történő rendezésével és az Alapokmány szellemében vállalt kötelezettségek teljesitésével.

A gazdasági fejlődés kérdéseiről szólva, a brazil miniszter hangsulyozta, milyen fontos, hogy az összes államok szuverén módon rendelkezzenek természeti kincseikkel, joguk legyen korlátozás nélkül megvédeni e kincseket és az általuk megállapitott fontossági sorrendben, saját népük hasznára aknázzák ki őket.

Sardar Swaran Singh, India külügyminisztere rámutatott, hogy Vietnamból ki kell vonni az amerikai csapatokat, lehetővé téve a vietnami népnek, hogy maga döntsön jövőjéről minden külső beavatkozás nélkül. Kiemelte, hogy Dél-Vietnam Köztársasága ideiglenes forradalmi kormányának hétpontos javaslata méltányos alapot kinál egy egyezmény megkötéséhez.

Az indiai miniszter állást foglalt a leszerelési világkonferencia összehivása mellett, amelyen részt vennének az összes államok, és hangsulyozta, hogy kerm. a nem lehet megelégedve a genfi leszerelési tárgyalások során eddig elért eredményekkel. A következőkben a szónok birálta a védővám- és megkülönböztetési intézkedéseket, amelyek „főleg a fejlődő országok gazdasági haladását hátráltatják".

Az indiai küldöttség vezetője kijelentette, hogy az egyik legfontosabb probléma a Kinai NK ENSZ-jogainak helyreállitása. „Ezen a világon — mondotta — egyetlen hely van Kina számára és ezt csakis a Kinai NK-nak áll jogában elfoglalni. Meggyőződésünk, hogy a Kinai NK jelenléte az ENSZ munkálatai során hozzá fog járulni szervezetünk hatékonyságának növekedéséhez".

Abbas Ali Khalatbari, Irán külügyminisztere beszédében hangsulyozta, hogy sürgősen fel kell számolni az ipari országok és az elmaradott országok közötti eltérést. Állást foglalt az uj védővám irányzatokkal szemben és intézkedések foganatositását kérte a fejlődő országok nyersanyag kivitele elé emelt megkülönböztetések felszámolására.

Az iráni miniszter hangoztatta a továbbiakban, hogy sürgősen el kell ismerni a Kinai NK törvényes ENSZ-jogait.

Miután leszögezte, hogy a Közel-Keletet nukleáris-fegyvermentes övezetté kell változtatni, a szónok követelte, hogy Izrael vonja vissza összes csapatait a megszállt arab területekről.

Befejezésül az iráni küldöttség vezetője állást foglalt azoknak az ENSZ-nyilatkozatoknak és határozatoknak érvényesitéséért, amelyek a kolonializmus utolsó bástyáinak megszüntetésére vonatkoznak a Perzsa-öböl vidékén és Afrika földjén.

ROMÁN—LENGYEL GAZDASÁGI MEGBESZÉLÉSEK

Varsóban szeptember 27-én megkezdődött a román—lengyel gazdasági együttműködési kormánybizottság két elnökének munkatalálkozója. Országunk küldöttségének vezetője Fazekas János elvtárs, a Minisztertanács alelnöke, a lengyel küldöttségé Jan Mitrega, a Minisztertanács alelnöke. A munkálatokon részt vettek a két ország egyes minisztériumainak és más érdekelt központi szerveinek a képviselői. Jelen volt Mihai Marin, Románia varsói nagykövete.

Az ülésen megvizsgálták a kölcsönös érdekü — szén-, réz- és színesfémipari, kohászati, vegyipari, gépipari stb. — gazdasági együttműködés és kooperáció fejlesztésének problémáit, valamint az 1971-re és a következő évekre szóló kétoldalu cseréket.

Ugyanaznap délután Fazekas János elvtárs Jan Mitregával látogatást tett a Katowice vajdasági teljesen automatizált Jan Banyaban.

Véget ért a 18 európai ország jogászainak berlini értekezlete

Véget ért a 18 európai ország jogászainak berlini értekezlete, amelyet a Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetsége rendezett az európai biztonsággal és kooperációval kapcsolatos jogi kérdésekről. Az értekezleten hazánk is részt vett.

A román küldöttség, amelyben dr. Ioan Ceterchi professzor, a hazai jogászegyesület alelnöke és dr. Edwin Glaser professzor, a Jogászegyesület nemzetközi jogi osztályának vezetője vett részt, értekezést terjesztett elő.

Az értekezlet végén a részt vevők nyilatkozatot hagytak jóvá az európai biztonságra és kooperációra vonatkozóan. A nyilatkozat hangsulyozza, hogy az európai béke és biztonság megvalósitható az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt nemzetközi jogi elvek alapján.

Nagy-Britannia, az Ir Köztársaság és Ulster miniszterelnökei — tanácsosaik kiséretében — hétfő délután Londonban megkezdték a tárgyalásaikat az észak-irországi helyzetről.

Leonyid Brezsnyev befejezte magyarországi látogatását

Leonyid Brezsnyev, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának főtitkára, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghivására szeptember 25-én és 26-án baráti látogatást tett Magyarországon.

Leonyid Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának főtitkára és Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára szeptember 25-én elvtársi eszmecserét folytattak.

Leonyid Brezsnyev és Kádár János kölcsönösen tájékoztatták egymást az SZKP XXIV. kongresszusa és az MSZMP X. kongresszusa határozatainak teljesitéséről, a szovjet és a magyar népnek a kommunizmus, illetve a szocializmus épitésében elért eredményeiről. Megvizsgálták a szovjet—magyar viszony sokoldalu fejlesztésének problémáit, megvitatták a nemzetközi helyzet és a kommunista- és munkás világmozgalom több időszerü kérdését.

Leonyid Brezsnyev baráti látogatást tett Bulgáriában

A TASZSZ jelenti, hogy Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Bolgár KP KB meghivására szeptember 26-án és 27-én baráti látogatást tett Bulgária NK-ban.

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára és Todor Zsivkov, a Bolgár KP KB első titkára, az Államtanács elnöke baráti találkozások keretében megbeszéléseket folytatott. Tájékoztatták egymást az SZKP XXIV. és a Bolgár KP X. Kongresszusa határozatai teljesitésének menetéről. A felek különös figyelmet szenteltek a szovjet—bolgár együttműködés továbbfejlesztésének és fejlesztésének politikai, gazdasági és kulturális vonatkozásban és eszmecserét folytattak a nemzetközi helyzet és a kommunista és munkás-világmozgalom időszerü kérdéseiről.

Leonyid Brezsnyev hétfő délben hazautazott Szófiából.

Vietnam Demokratikus Köztársaságnak a párizsi Vietnam-értekezleten részt vevő fődelegátusának kijelentése

Xuan Thui, Vietnam Demokratikus Köztársaságnak a párizsi Vietnam-értekezleten részt vevő fődelegátusa egyik interjujában kijelentette, hogy a vietnami kérdésnek szentelt mind a 129 plenáris ülés eredménytelen volt, mert az Egyesült Államok nem akarja megszüntetni a Vietnam és más indokinai országok elleni agresszióját. A washingtoni kormány most az októberi ugynevezett dél-vietnami elnökválasztások előkészitésén dolgozik. Ennek az ujabb komédiának az a célja — mondotta Xuan Thui —, hogy továbbra is hatalmon tartsa a Nguyen Van Thieu vezette militarista diktátor csoportot, s ezzel biztositsa a háboru vietnamizálási politikájának folytatását, ami lényegét tekintve, neokolonialista politika.

Vietnam DK fődelegátusa rámutatott továbbá, hogy az amerikai légierő továbbra is megsérti Vietnam DK szuverénitását, bár az Egyesült Államok kormánya vállalta a VDK elleni bombázások és más háborus akciók feltétel nélküli teljes megszüntetését. Legutóbb, szeptember 21-én az amerikai légierő több mint 200 légitámadást hajtott végre, s bombázott sürün lakott Quan Binh tartományi helységeket.

A párizsi Vietnam-értekezlet csak ugy juthat ki a zsákutcából — mutatott rá Xuan Thui —, ha az USA megszünteti a háboru vietnamizálási politikáját és felhagy a Dél-Vietnammal szembeni agressziv és neokolonialista politikával, s érdembeni választ ad Dél-Vietnam Köztársasága ideiglenes forradalmi kormányának hét pontban megfogalmazott konstruktiv békejavaslataira. Ennek a javaslatnak két lényeges pontja előirányozza, hogy az Egyesült Államok még az idén teljesen kivonja saját és csatlósai csapatait Dél-Vietnamból és nem nyujt több támogatást a Saigonban hatalmon lévő katonai csoportnak. Ez lehetővé tenné, hogy Dél-Vietnamban olyan uj kormány kerüljön hatalomra, amely sikraszáll a békéért, a függetlenségért, a semlegességért és a demokráciáért — mondotta befejezésül Xuan Thui.

Corneliu Mănescu megbeszélést folytatott Andrej Gromikoval

Hétfő délben Corneliu Mănescu, Románia Szocialista Köztársaság külügyminisztere, a román küldöttség vezetője az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyülésének XXVI. ülésszakán, megbeszélést folytatott Andrej Gromikoval, a Szovjetunió külügyminiszterével, a közgyülési szovjet küldöttség vezetőjével.

A szivélyes, munkalégkörü megbeszélés során a két külügyminiszter eszmecserét folytatott azokról a fontosabb kérdésekről, amelyek az ENSZ mostani ülésszakán részt vevő küldöttségeket foglalkoztatják.

Befejeződött a Tanganyikai Afrikai Nemzeti Unió 15. kongresszusa

Véget ért a kormányon lévő Tanganyikai Afrikai Nemzeti Unió (TANU) 15. kongresszusa. A határozatok ajánlják a tanzániai gazdaság további fejlesztését és megszilárditását, a természeti kincsek ésszerübb hasznositását. A kongresszusi küldöttek hangsulyozták: módositani kell a második gazdaságfejlesztési terv bizonyos kitételeit, az erőfeszitéseket elsősorban a nemzetgazdaság kulcságainak fejlesztésére kell forditani.

A Tanganyikai Afrikai Nemzeti Unió és az ország egész népe sokoldaluan támogatja a kolonializmus ellen, az idegen uralom felszámolásáért folyó nemzeti szabadságmozgalmakat — mutat rá az egyik határozat.

Le Duan, a Vietnami Dolgozók Pártja Központi Bizottságának első titkára és Fam Van Dong, a Vietnami Dolgozók Pártja KB Politbürójának tagja, a Minisztertanács elnöke fogadta Li Szien-nient, a Kinai KP KB Politbürójának tagját, az Államtanács alelnökét, a Hanoiban tartózkodó kinai gazdasági kormányküldöttség vezetőjét.

A VNA hirügynökség szerint a megbeszélés a barátság és a harcos szolidaritás légkörében folyt le.

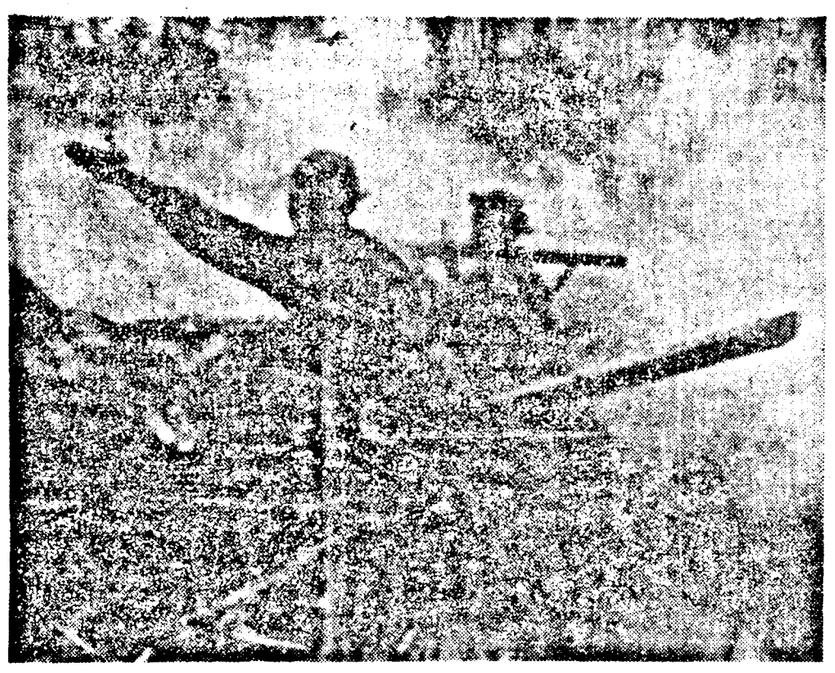

Dél-Vietnam. Az utóbbi hetekben a Mekong folyó deltájában a dél-vietnami hazafiak számos támadást végeztek az amerikai-saigoni csapatok ellen és komoly veszteséget okoztak az ellenségnek. Felvételünkön: dél-vietnami hazafiak a harcmezőn.

A monarchia megdöntésének 9. évfordulója alkalmából

Katonai díszszemle Jemen Arab Köztársaság fővárosában

A monarchia megdöntésének 9. évfordulója alkalmából katonai díszszemle volt Jemen Arab Köztársaság fővárosában. A katonai parádén jelen volt a Köztársasági Tanács, a kormány több tagja, politikusok, közéleti és kulturális személyiségek.

Abdul Rahman El Iriani, a Köztársasági Tanács elnöke beszédet tartott, felemlitette a jemeni nép hét évi függetlenségi harcának fontosabb mozzanatait. Az államfő felhivta az egész jemeni népet, támogassa a kormányt a gazdasági, pénzügyi és szociális nehézségek megoldásában, vegye ki a részét a gazdaságfejlesztési tervek megvalósitásából. A szónok megemlitette a kilátásba helyezett gazdasági és pénzügyi intézkedéseket, majd hangsulyozta: Jemen Arab Köztársaság erélyesen felszámolja a központi és a királypárti erők hétéves harcának következményeit.

LEGFRISSEBB HÍREINK

KAIRÓ

Alexandria egyiptomi kikötő közelében a Földközi-tengerben 2000 évvel ezelőtt elsüllyedt hajó maradványait fedezték fel. A kutatók két kőhorgonyt, kerámia- és fatárgyakat is találtak. Az értékes leletek között van egy ógörög felirásu tábla is. A tárgyakat az alexandriai történelmi muzeumban állitják ki.

BELFAST

David Bleakley, Észak-Irország közösségi kérdésekkel foglalkozó minisztere benyujtotta lemondását tiltakozásul Brian Faulkner miniszterelnök politikája ellen, elsősorban a belpolitikai intézkedések ellen. A lemondási kérvényben hangsulyozta, hogy a kormány szilárdabb, minden állampolgár számára nyitva álló alapokra kell támaszkodjon, mert Észak-Irország csak igy válhat virágzó és békés területté.

BUENOS AIRES

Az argentinai hatóságok letartóztattak 150 egyetemi hallgatót, akik elfoglalták a Buenos Aires-i Szépmüvészeti Iskola központi épületét. A diákok igy tiltakoztak az ellen, hogy a hatóságok megtagadták követeléseik teljesitését.

WASHINGTON

Fred Harris oklahomai szenátor hivatalosan bejelentette Washingtonban, hogy a demokrata párt nevében jelöltetni kivánja magát a legközelebbi elnökválasztásokra. Harris a második hivatalos jelölt George McGovern után. A legesélyesebbnek mégis Edmund Muskie szenátort tartják, aki hónapok óta választási körúton van. Muskie szenátor még nem jelentette be hivatalosan, hogy pályázik a jelöltségre.

MOSZKVA

A TASZSZ jelentése szerint Anwar Szadat, Egyiptom Arab Köztársaságának elnöke, az Arab Szocialista Unió elnöke az SZKP KB, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetjének Elnöksége és a szovjet kormány meghivására október első felében hivatalos látogatást tesz a Szovjetunióban.

LOME

Togo Köztársaság elhatározta, hogy elismeri a Kinai NK-t — jelenti lomei hivatalos közlemény alapján az Uj Kina hirügynökség. A döntés a kormánypárt politbürójának és a minisztertanácsnak az együttes ülésén született.

PEKING

Szeptember 26-án amerikai katonai repülőgép hatolt be a Kinai NK légiterébe a Kunagtung tartományi Hsisha szigetvilághoz tartozó Yunghsing és Tung sziget térségében. E katonai provokációval kapcsolatban a Kinai NK Külügyminisztériumát felhatalmazták, hogy adjon ki ujabb komoly figyelmeztetést — közli az Uj Kina hirügynökség.

DELHI

Kerala indiai állam uj egységkormánya letette az esküt. Az Indiai Kommunista Párt és az Indiai Nemzeti Kongresszus megállapodása értelmében az uj kormányba bekerült a kormánypárt öt képviselője. Az állam miniszterelnöke ismét Chelat Achutha Menon kommunista vezető lett.

KOPPENHÁGA

Hilmar Baunsgaard dán miniszterelnök hétfőn közölte, hogy benyujtotta IX. Frigyes királynak kormánya lemondását. A dán király elfogadta a lemondást, de arra kérte a miniszterelnököt, hogy maradjon az ország élén az uj kormány megalakitásáig.

Mint ismeretes, Baunsgaard miniszterelnök koalíciós kormányának nem sikerült a multheti általános választásokon megszereznie a szavazattöbbséget.

PRÁGA

Amint a CTK közli, szeptember 27-én Prágában megkezdődött a csehszlovák—nyugatnémet kapcsolatokra vonatkozó tárgyalások harmadik menete.

A csehszlovák küldöttséget Jiri Gotz helyettes külügyminiszter, a nyugatnémet küldöttséget Paul Frank külügyminisztériumi államtitkár vezeti.

ANCHORAGE

Richard Nixon, az Egyesült Államok elnöke az Anchorage közelében lévő Alaska amerikai légitámaszponton találkozott Hirohito japán császárral. A japán császár utban Koppenhága felé megszakitotta utját az amerikai légitámaszponton. A találkozón jelen volt amerikai részről William Rogers külügyminiszter, R. Morton belügyminiszter és Henry Kissinger nemzetbiztonsági különtanácsos, japán részről pedig Takeo Fukuda külügyminiszter. Hivatalos közlemény szerint a felek közös érdekü kérdésekről tárgyaltak,

AMMAN

A királyi palota szóvivője közölte, hogy Jordánia, eddigi álláspontjának megfelelően, eleget kiván tenni a Biztonsági Tanács 1967 novemberi határozatainak. Ugyanakkor hozzáfüzte, hogy Jordánia nem ellenzi a közel-keleti kérdés szakaszonkénti megoldását, ha ez biztositja, hogy a kérdést globálisan, a Biztonsági Tanács határozatainak szellemeiben oldják meg.

MOSZKVA

Befejezte látogatását a Szovjetunióban a Japán Kommunista Párt küldöttsége, élén Kenzsi Miyamotoval, a JKP KB Elnökségének elnökével — közli a TASZSZ.

ANKARA

Halük Arik török közlekedésügyi miniszter benyujtotta lemondását — közli a France Presse. Arik az első miniszter, aki távozik a Nihat Erim által 1971 márciusában alakitott kormányból.

MOSZKVA

A Szovjetunió Minisztertanácsának meghivására hétfőn délután hivatalos látogatásra Moszkvába érkezett Indira Gandhi, India miniszterelnöke.

Ugyanaznap az indiai kormányfő és Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke megkezdte tanácskozásait.

SAIGON. (Agerpres).

Mintegy 2000 diák és háborus veterán tüntetett hétfőn a dél-vietnami Qui Nhon város utcáin a saigoni vezetők választási komédiája ellen. Ugyanakkor Da Nangban és Can Thoban is nagyszabásu tüntetések zajlottak le a Thieu-kormány ellen. Az Associated Press jelentése szerint a tüntetők választási plakátokat, amerikai katonai gépkocsikat gyujtottak fel. A rendőrség több órás összecsapás után könnyfakasztó gázzal kergette szét a tüntetőket.

Vörös Lobogó szerkesztősége Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomdai 120-77. Tip. I. P. B. A.

40 168